

Bản án số: 77/2023/DS-PT

Ngày: 10-3-2023

V/v Bồi thường thiệt hại do tính mạng
bị xâm phạm

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH CÀ MAU

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Thế Phương

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Thành Lập
Ông Đặng Minh Trung

- Thư ký phiên tòa: Bà Tạ Trà My là Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau tham gia phiên tòa: Bà Từ Thanh Thùy - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 3 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 324/2022/TLPT-DS ngày 10 tháng 11 năm 2022, về việc “Bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm”.

Do bản án dân sự sơ thẩm số: 169/2022/DS-ST ngày 22 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Phú Tân bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 27/2023/QĐ-PT ngày 10 tháng 02 năm 2023, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn:* Bà Phạm Cẩm T, sinh năm 1995.

Địa chỉ: Ấp L, xã P, huyện P, tỉnh Cà Mau.

Người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn: Ông Phan Hoàng B; Sinh năm 1959. Địa chỉ: Đường H, khóm 6, phường 6, thành phố C, tỉnh Cà Mau (Văn bản ủy quyền ngày 28/02/2022, có mặt).

- *Bị đơn:* Ông Trần Văn H, sinh năm 1953.

Địa chỉ: Khóm 6A, thị trấn S, huyện T, tỉnh Cà Mau.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Bà Huỳnh Thu S, sinh năm 1972 (có mặt).

2. Ông Trần Văn L, sinh năm 1969 (có mặt).

Cùng địa chỉ: Ấp L, xã P, huyện P, tỉnh Cà Mau.

Người kháng cáo: Bà Phạm Cẩm T (là nguyên đơn); ông Trần Văn L, bà Huỳnh Thu S (là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo lời trình bày của các bên đương sự và kết quả xét xử, vụ án được tóm tắt như sau:

Vào khoảng 20 giờ 30 phút, ngày 14 tháng 5 năm 2020 ông Trần Trung T (chồng bà Phạm Cẩm T) điều khiển phương tiện Vò Composite hiệu Thành Tân dài 9,2 mét, trọng tải toàn phần 1.25 tấn, máy hoạt động thủy nhãn nhiên ISUZU 4JB1-TG (loại máy xe) có công suất 84Hp đi từ hướng cửa biển Cái Đôi Vàm về cửa biển Cái Cấm, mục đích đi ra biển chơi và tìm ghe đánh bắt hải sản để xin mời về nhậu. Khi di chuyển về hướng cửa biển Cái Cấm thì va chạm với phương tiện Vò Composite hiệu Phát Tài dài 7,9 mét, trọng tải toàn phần 2.15 tấn; máy hoạt động thủy nhãn nhiên HONDA GX340, máy có công suất 11Hp do ông Trần Văn H điều khiển đi từ hướng cửa biển Cái Cấm về cửa biển Cái Đôi Vàm với mục đích đánh bắt hải sản. Tai nạn xảy ra, làm ông Trần Văn H bị đa chấn thương, bất tỉnh và được đưa đến cơ sở y tế cấp cứu. Còn ông Trần Trung T bị rơi xuống biển mất tích, đến khoảng 06 giờ 30 phút, ngày 15 tháng 5 năm 2020 tìm được tử thi ông Trần Trung T. Kết quả giám định pháp y xác định ông Trần Trung T tử vong do ngạt nước.

Theo bà Phạm Cẩm T, ông Trần Văn L, bà Huỳnh Thu S đều cho rằng ông Trần Văn H điều khiển phương tiện tham gia giao thông khi có nhiều vi phạm và gây ra tai nạn, cụ thể là: Không có chứng nhận khả năng chuyên môn, bằng thuyền trưởng, máy trưởng và chứng chỉ chuyên môn lái phương tiện thủy nội địa; phương tiện không có phao tròn, phao áo, bình CO2, kèn, đèn báo hiệu, bơm nước, bình điện; phương tiện không có giấy chứng nhận an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường, không có giấy chứng nhận đăng ký phương tiện thủy nội địa, đánh bắt trên vùng biển không được phép đánh bắt và điều khiển phương tiện khi có dùng rượu, bia. Còn ông Trần Trung T điều khiển phương tiện có chứng chỉ thuyền trưởng tàu cá số 2814 do Trường đại học Nha Trang cấp ngày 24/8/2018 và không sử dụng phương tiện vào việc đánh bắt trên biển. Từ đó, yêu cầu ông Trần Văn H bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm bằng số tiền 215.000.000 đồng và buộc ông Trần Văn H cấp dưỡng cho Trần Anh K (là con của bà Phạm Cẩm T và ông Trần Trung T), sinh ngày 02/01/2016 theo quy định của pháp luật cho đến khi Trần Anh K đủ 18 tuổi.

Còn ông Trần Văn H thì cho rằng ông điều khiển phương tiện Vò Composite hiệu Phát Tài dài 7,9 mét, máy hoạt động thủy HONDA - GX340 - công suất 11HP, trên phương tiện có chở theo vợ ông là bà Di Thị Đua cùng với ngư lưới cụ, ông điều khiển phương tiện tốc độ khoảng 7km/giờ, có dùng đèn pin chiếu sáng liên tục. Khi xảy ra việc va chạm với phương tiện di chuyển đối hướng với phương tiện của ông vị trí va chạm ở mạn vô bên trái (hướng nhìn từ lái đến mũi vô), trượt dài về phía lái vô, đụng vào giàn gỗ mũi vô, làm ông bị va đập vào giàn gỗ, bất tỉnh và ông được đưa đến bệnh viện điều trị. Vụ va chạm dẫn đến hậu quả ông Trần Trung T tử vong nhưng không phải lỗi của ông, nên ông không đồng ý bồi thường theo yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Tại bản án dân sự sơ thẩm số: 169/2022/DS-ST ngày 22 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Phú Tân đã quyết định:

Không chấp nhận yêu cầu của nguyên đơn bà Phạm Cẩm T yêu cầu bị đơn ông Trần Văn H bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm số tiền 215.000.000 đồng và tiền cấp dưỡng cho Trần Anh K theo quy định của pháp luật.

Ngoài ra, án sơ thẩm còn tuyên về án phí và quyền kháng cáo theo luật định.

Ngày 04/10/2022, bà Phạm Cẩm T, ông Trần Văn L, bà Huỳnh Thu S kháng cáo yêu cầu sửa án sơ thẩm để chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau tham gia phiên tòa phát biểu quan điểm: Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán trong quá trình giải quyết vụ án; của Hội đồng xét xử và những người tiến hành tố tụng, người tham gia tố tụng tại phiên tòa đúng quy định pháp luật. Về nội dung, đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ khoản 1 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự, không chấp nhận kháng cáo của bà Phạm Cẩm T, ông Trần Văn L, bà Huỳnh Thu S. Giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm số:169/2022/DS-ST ngày 22 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Phú Tân.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Kháng cáo của bà Phạm Cẩm T, ông Trần Văn L, bà Huỳnh Thu S được thực hiện trong hạn luật định và hợp lệ nên được xem xét giải quyết theo trình tự phúc thẩm.

[2] Xét về vụ tai nạn xảy ra vào lúc 20 giờ 30 phút ngày 14/5/2020 giữa phương tiện Vở Composite dài 9,2 mét, trọng tải toàn phần 1.25 tấn, máy hoạt động thủy nhả nhiên liệu ISUZU 4JB1-TG, công suất máy 84Hp do ông Trần Trung T điều khiển va chạm với phương tiện Vở Composite dài 7,9 mét, trọng tải toàn phần 2.15 tấn; máy hoạt động thủy nhả nhiên liệu HONDA GX340, công suất máy 11Hp do ông Trần Văn H điều khiển. Vụ tai nạn được xác định là “tai nạn đâm va” trên biển, không phải là tai nạn hàng hải. Vị trí xảy ra vụ đâm va tại tọa độ 8⁰56'44" N; 104⁰48'37" E không thuộc đường thủy nội địa, thuộc vùng biển Việt Nam và thuộc địa phận huyện Phú Tân. Hậu quả làm cho ông Trần Trung T rơi xuống biển và dẫn đến tử vong. Kết quả giám định pháp y xác định ông Trần Trung T tử vong do ngạt nước. Còn ông Trần Văn H bị đa chấn thương, bất tỉnh. Tại Giấy chứng nhận thương tích số: 159 ngày 16/6/2020 của Bệnh viện đa khoa Cà Mau chứng nhận thương tích của Trần Văn H: Bầm 2 mắt, sưng nề má, chảy máu mũi, xây xước tay, chân; Sưng nề thái dương trái; Vỡ xoang hàm trái, gãy cung gò má trái, gãy cánh lớn xương bướm trái; Tụ máu ngoài màng cứng thái dương đỉnh trái; Xuất huyết não kèm tụ khí trán trái; Nứt sọ trán, thái dương đỉnh trái; Dập não, xuất huyết trán trái; Tụ khí nội sọ rải rác thái dương, đỉnh trái; Dập não trán trái.

[3] Xét về phương tiện và người điều khiển phương tiện trong vụ tai nạn trên cho thấy: Ông Trần Trung T là người điều khiển phương tiện Vở Composite có trọng tải toàn phần 1.25 tấn, động cơ có công suất 84HP (loại máy xe) và trên

phương tiện có chở thêm 03 người là Phạm Công Q, Nguyễn Văn P và Trương Vũ C. Tốc độ phương tiện liền trước khi đâm va khoảng 40 km/giờ, sau khi đâm va thì ông Trần Trung T rơi xuống biển, phương tiện lao đi thêm một đoạn khoảng 30 mét thì được Phạm Công Q điều khiển phương tiện quay lại nơi xảy ra tai nạn. Còn ông Trần Văn H điều khiển phương tiện Võ Composite có trọng tải toàn phần 2.15 tấn; động cơ có công suất 11Hp, tốc độ khi đâm va khoảng 7km/giờ. Sau khi đâm va thì máy ngưng hoạt động, ông Trần Văn H bị chấn thương bất tỉnh, động cơ bị hư hỏng phần mặt nạ máy. Cả hai phương tiện đều được cơ quan chuyên môn xác định là phương tiện thủy nội địa và trên 02 phương tiện đều không có phao tròn, phao áo, bình CO₂, Kèn, bộ còi báo hiệu; chưa có Giấy chứng nhận an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường; cả 02 phương tiện đều chưa được cấp Giấy chứng nhận đăng ký phương tiện thủy nội địa. Theo xác định của Sở Giao thông vận tải tỉnh Cà Mau thì chưa cấp Giấy chứng nhận khả năng chuyên môn bằng thuyền trưởng, máy trưởng và chứng chỉ chuyên môn lái phương tiện thủy nội địa cho ông Trần Văn H và ông Trần Trung T. Từ đó cho thấy, điều kiện đảm bảo an toàn khi tham gia giao thông thì cả người điều khiển và 02 phương tiện đều có vi phạm như nhau, nhưng việc vi phạm điều kiện an toàn này thuộc lỗi vi phạm về hành chính chưa phải là nguyên nhân chính để xác định lỗi của các bên trong vụ tai nạn đâm va. Riêng đối với tính nguy hiểm từ trọng tải phương tiện kết hợp với động cơ và vận tốc lưu thông của phương tiện do ông Trần Trung T điều khiển có phần vượt trội và nguy hiểm hơn so với phương tiện do ông Trần Văn H điều khiển. Ngoài ra, khi điều khiển phương tiện ông Trần Văn H có dùng đèn chiếu sáng, khi tai nạn xảy ra đèn vẫn còn đang hoạt động. Còn ông Trần Trung T thì theo lời khai của những người đi cùng xác định là có dùng đèn nhưng lúc bật, lúc tắt và khi tai nạn xảy ra không biết ông Trần Trung T có sử dụng đèn hay không.

[4] Xét về kết quả khám phương tiện; khám nghiệm hiện trường và Kết luận giám định của các cơ quan chuyên môn cho thấy:

Tại biên bản khám nghiệm hiện trường, khám xét phương tiện ngày 15/5/2020 xác định thời điểm xảy ra tai nạn, dòng chảy của thủy triều từ Cửa biển Cái Cầm về hướng Cửa biển Mỹ Bình; không mưa, giông; Khu vực xảy ra tai nạn, không có chướng ngại vật, vị trí xảy ra tai nạn có độ sâu 2,2 mét, cách bờ biển (về hướng đông - ấp Cái Cầm, xã Tân Hải) là 1.320 mét. Hướng di chuyển của phương tiện do ông H điều khiển đi từ Cửa biển Mỹ Bình về Cửa biển Cái Cầm, hướng di chuyển của phương tiện do ông T điều khiển đi đối hướng với hướng di chuyển của phương tiện ông H, đi từ Cửa biển Cái Cầm về Cửa biển Mỹ Bình. Phương tiện do ông Trần Văn H điều khiển có thiết kế mui che nắng được làm bằng gỗ. Từ đỉnh mũi vỏ đo về lái vỏ 3,73m trên mạn phía bên trái phát hiện một cây gỗ bị gãy hoàn toàn, đầu gãy mới, từ cây gỗ bị gãy đo về lái vỏ 1,45m là mui vỏ có kích thước 1,2 x 1,25m, mui vỏ bị siêu vẹo, ngã về phía sau lái, từ mui vỏ đo về lái là 1,13m.

Tại Kết luận giám định số: 2084 ngày 10/6/2020 của Phân Viện khoa học hình sự tại thành phố Hồ Chí Minh kết luận: Dấu vết hằn trượt xước, bám thớ sợi tre mặt ngoài mạn bên trái phương tiện 1 (*Phương tiện do ông Trần Trung T điều khiển*) có chiều hướng từ trước về sau, từ phải sang trái, vị trí gần nhất của dấu vết cách mũi phương tiện khoảng 130cm phù hợp với dấu vết gãy cọc tre, dấu vết hằn

trượt xước mặt ngoài mạn bên trái phương tiện 2 (Phương tiện do ông Trần Văn H điều khiển) có chiều hướng từ trước về sau, từ phải sang trái, vị trí gần nhất của dấu vết cách mũi phương tiện khoảng 373cm. Đây là vị trí va chạm đầu tiên giữa hai phương tiện. Dấu vết trượt xước, bám chất màu đen mặt ngoài mạn bên trái phương tiện 1 (Phương tiện do ông Trần Trung T điều khiển) có chiều từ trước về sau, từ phải sang trái, vị trí gần nhất của dấu vết cách mũi phương tiện khoảng 150cm phù hợp với dấu vết gãy, bung hở, xô lệch, bám chất màu xanh mặt ngoài phía trước bên trái giàn gỗ trên phương tiện 2 (Phương tiện do ông Trần Văn H điều khiển) có chiều từ trước về sau, từ phải sang trái. Từ đó cho thấy, phương tiện do ông Trần Văn H điều khiển không phải là phương tiện trực tiếp đâm vào phương tiện của ông Trần Trung T. Tuy vậy tai nạn đâm va làm ông Trần Trung T tử vong, nhưng không có căn cứ để xác định ông Trần Văn H là người có lỗi gây ra tai nạn và do không có sự việc phạm tội nên Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Phú Tân ra Quyết định không khởi tố vụ án hình sự.

[5] Từ các cơ sở trên, Tòa án cấp sơ thẩm xác định tai nạn xảy ra dẫn đến ông Trần Trung T tử vong là không có lỗi của ông Trần Văn H nên ông Trần Văn H không phải chịu trách nhiệm bồi thường theo quy định tại Điều 584 của Bộ luật dân sự là có căn cứ pháp luật.

[6] Xét kháng cáo của bà Phạm Cẩm T, ông Trần Văn L, bà Huỳnh Thu S về yêu cầu ông Trần Văn H bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm bằng số tiền 215.000.000 đồng và buộc ông Trần Văn H cấp dưỡng cho Trần Anh K theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên, qua kết quả điều tra, thu thập chứng cứ của Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Phú Tân; kết luận giám định của các cơ quan chuyên môn đều không có cơ sở để xác định lỗi của ông Trần Văn H trong vụ tai nạn xảy ra. Tại phiên tòa phúc thẩm, người kháng cáo đều thừa nhận tất cả các kết quả khám nghiệm tử thi, khám nghiệm hiện trường, khám phương tiện và Kết luận giám định đều không có căn cứ xác định vụ tai nạn xảy ra có lỗi của ông Trần Văn H. Đồng thời, người kháng cáo cũng không cung cấp được thêm chứng cứ nào để chứng minh lỗi của ông Trần Văn H ngoài các lỗi được nêu cụ thể tại đơn khởi kiện, đơn kháng cáo. Tuy nhiên, các lỗi vi phạm theo người kháng cáo đặt ra thuộc lỗi vi phạm hành chính trong lĩnh vực tham gia giao thông, không phải lỗi được xác định trọng vụ tai nạn đâm va giữa hai phương tiện, nên không có căn cứ để chấp nhận kháng cáo của bà Phạm Cẩm T, ông Trần Văn L, bà Huỳnh Thu S. Giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm số: 169/2022/DS-ST ngày 22/9/2022 của Tòa án nhân dân huyện Phú Tân là có căn cứ.

[7] Xét đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau là phù hợp nên chấp nhận.

[8] Các quyết định khác của Bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

1. Căn cứ khoản 1 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Không chấp nhận toàn bộ kháng cáo của bà Phạm Cẩm T, ông Trần Văn L,

bà Huỳnh Thu S. Giữ nguyên Bản án dân sự sơ thẩm số: 169/2022/DS-ST ngày 22 tháng 9 năm 2022 của Tòa án nhân dân huyện Phú Tân.

2. Căn cứ các Điều 584, 591 Bộ luật dân sự; Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

- Không chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của bà Phạm Cẩm T về việc yêu cầu ông Trần Văn H bồi thường thiệt hại do tính mạng bị xâm phạm với số tiền 215.000.000 đồng và tiền cấp dưỡng cho Trần Anh K theo quy định của pháp luật.

- Bà Phạm Cẩm T được miễn án phí dân sự sơ thẩm.

3. Miễn án phí dân sự phúc thẩm cho bà Phạm Cẩm T, ông Trần Văn L, bà Huỳnh Thu S.

4. Các quyết định khác của án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau;
- Tòa án nhân dân huyện Phú Tân;
- Chi cục THADS huyện Phú Tân;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ;
- Lưu án văn;
- Lưu VT(TM:TANDTCM).

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Thế Phương

